

BORGERSAMLING OM UNGES KØBENHAVN 2021

Anbefalinger og baggrund

DEMOKRATI
Garage

WE DO
DEMOCRACY

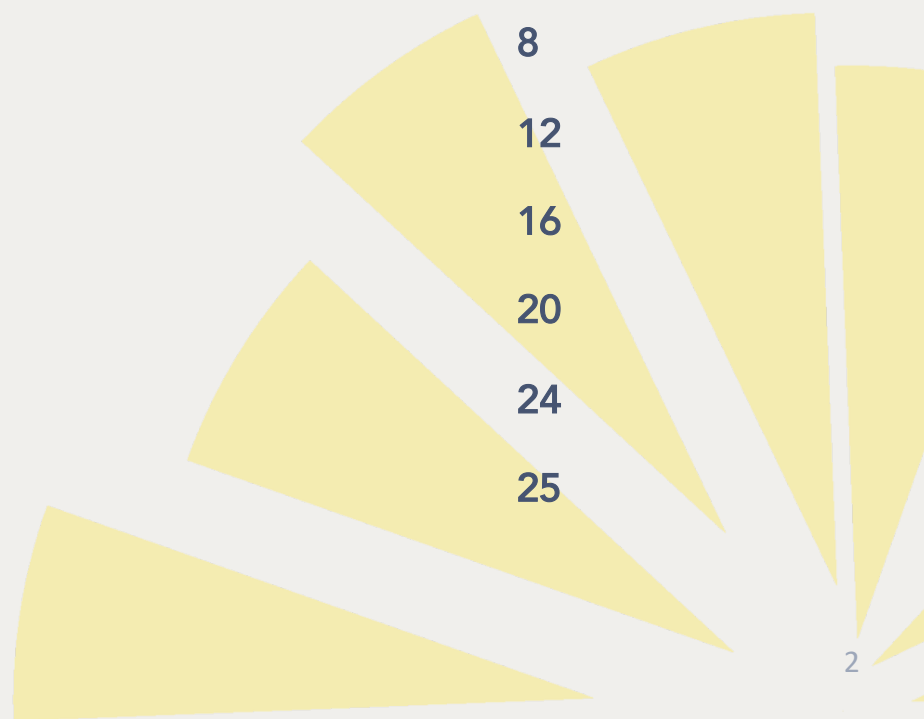
TUBØRA
FONDET

&#
Analyse & Tal

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Københavns Ungeborgersamlingen 2021	4
Vores vision for København	5
Vores værdier	6
#1 anbefalinger om bolig	8
#2 anbefalinger om mental trivsel	12
#3 anbefalinger om klima	16
#4 anbefalinger om demokratisk deltagelse	20
Opsamling af anbefalinger	24
Bilag	25

Forord

Der bor over 86.000 unge mellem 16-24 år i København. De udgør en både vigtig og vægtig andel på 14% af alle københavnere. På tværs af denne store gruppe unge borgere bor der vigtig viden, svar og prioriteringer for fremtidens København. Indsigter og vidnesbyrd, der bygger på deres drømme, bekymringer, håb og mulighed for at deltage i byens udvikling og indgå i det demokratiske fællesskab

I efteråret 2021 blev Københavns første unge-borgersamling gennemført som et forsøgsprojekt på en deliberativ dialogproces, der indfrier OECDs principper for borgerinddragelse.

Alle byens unge i aldersgruppen modtog i sommeren 2021 en invitation via e-Boks. **804 af byens unge** ønskede aktivt at indgå i dette demokratiske forsøg - før, under og efter Kommunalvalget 2021. Det er i sig selv et imponerende højt antal! Set i lyset af, at det kun er godt 0,8% i samme aldersgruppe, der er medlem af et politisk parti.

I alt 26 repræsentative unge blev ved stratificeret lodtrækning udvalgt til borgersamlingen - på baggrund af parametrene: køn, alder, uddannelse og herkomst.

Sammen skulle ungeborgersamlingen udvikle anbefalinger om det gode ungeliv i København - til byens politikere.

De unge har gennemført en rådslagningsproces med bistand fra en tilknyttet ekspertgruppe, modtaget faglige oplæg og input fra åbne borgermøder.

Borgersamlingen har udarbejdet i alt 14 anbefalinger fordelt på de 4 højst prioriterede temaer - mental trivsel, boliger, klima og demokratisk deltagelse.

We Do Democracy kan som borgersamlingens tredjepartssekretariat validere at processen har fulgt OECDs internationale principper. Dette gælder i forhold til parametre som borgernes rettigheder, gennemsigtighed, brug af ekspertviden, uvildighed, antallet af interaktioner, projektgennemførelse og kommunens forpligtelse til at modtage den endelige anbefaling.

Anbefalinger blev overleveret til Overborgmesteren, Kultur- og Fritidsborgmesteren og repræsentanter fra Borgerrepræsentationen på Københavns Rådhus d. 9. december 2021.

Foreningen Demokrati Garage igangsatte og dannede rammen for projektet i samarbejde med We Do Democracy og støttet af Tuborgfondet. We Do Democracy faciliterede samlingerne, Analyse & Tal foretog lodtrækningen, mens Københavns Kommune igangsatte og modtog borgersamlingens arbejde.

Du skal nu til at læse Ungeborgersamlingens anbefalinger. Det er de unges egne ord, anbefalinger og prioriteringer for byens fælles fremtid.

God læselyst

- We Do Democracy, borgersamlingens facilitator

Københavns Ungeborgersamling 2021

Amir

Aibelot

VERONIKA

Kristian

REBEKKA

Christoffer

NUR

Emilie

ESTER

Thue

MATHILDE

Berthil

Héjène

Alfred

Jonathan

Laura

Victoria

Vanessa

Hans

Hatem

Astrid

GRITH

Anton

Vores vision for København

Vi drømmer om en by fuld af diversitet og liv, en by hvor individet lever og udfolder sig på tværs af kulturer.

Vi drømmer om en by, hvor individet bliver inddraget i det fælles demokrati og hvor alle – især unge – føler medejerskab over byen, en by hvor de unge inddrages i fællesskabet.

Vi drømmer om en by, hvor der er lige mulighed for hjælp til alle, hvor det mentale helbred sættes i fokus og hvor fokuset er på borgerne, deres liv og glæde.

Vi drømmer om en grøn by, der sætter miljøet højt, en by med grønne gader og initiativer, en by der skubber på mod en grønnere omstilling, til inspiration for hele landet.

Vi drømmer om en by hvor der boligmuligheder for enhver, der vil leve her. En by, hvor diversitet afspejles i boligerne og bygningerne, en blandet by med forskellige typer af boliger, der er til at betale.

Vi drømmer om en by, der lever og ånder for fællesskabet, helbredet, udviklingen, medejerskabet og fremskridtet.

Vi drømmer om verdens bedste København.

Vores værdier

TILLID

- ÅBENHED
- FRIHED
- LYKKE

DELTAGELSE

- MEDEJERSKAB
- FRIVILLIGHED
- TILGÆNGELIGHED
- OVERSKUELIGHED

DIVERSITET

- KULTUR
- EMPATI
- KÆRLIGHED

OMSTILLING

- FREMSKRIDT
- DAGLIGDAG
- KLIMA
- VELFÆRD

Borgersamlingens 4 hovedtemaer og i alt 14 anbefalinger

BOLIGER

KLIMA

MENTAL TRIVSEL

**DEMOKRATISK
DELTAGELSE**

Boliger

Et fair og tilgængeligt boligmarked for unge

Vores drøm

- Vi drømmer om et fair boligmarked i København, hvor personer uanset indkomst kan betale deres husleje.
- Vi ønsker en blandet by, hvor bygningerne og boligformerne repræsenterer og udtrykker diversitet, bæredygtighed, og som fremmer medejerskab.

Vejledende principper

- Boliger skal være lettere tilgængelige for den almene borger – og særligt for unge
- Der skal i højere grad være lige muligheder for at anskaffe sig en bolig uanset økonomisk status
- Der skal skabes mere overskuelighed og gennemsigtighed blandt byens tilgængelige boliger

Værdier

- Tilgængelighed
- Lighed
- Overskuelighed

Anbefalinger

1. Indfør venteliste-samarbejde mellem alle almene boligorganisationer, for at skabe et overskueligt overblik over tilgængelige boliger i København

- Et samlet ventelistesamarbejde (efter AARHUSbolig-modellen) er implementeret inden næste valgperiode.
- Der skal afsøges en løsning på at forkorte ekstremt lange ventetider til almene boliger.

2. Unge og andre lavtindkomstgrupper skal kunne modtage en højere ydelse i boligstøtte, så huslejen i højere grad svarer til indkomsten.

- Borgerrepræsentationen skal i de kommende år arbejde på at påvirke Folketinget – eller selv skabe en løsning – der er med til at hæve boligstøtten for lavindkomstgrupper i områder med dyre boliger (fx. for studerende i København).

Anbefalinger

3. Der skal skabes flere studieboliger, hvor huslejen matcher de studerendes SU, så studiejobs ikke bliver en økonomisk nødvendig

- Studieboliger skal inden 2025 fylde 5 % mere i den københavnske boligmasse. Samtidig skal prisen på eksisterende og kommende studieboliger matche SU'en – og gerne max 3000 kr./måned med den aktuelle SU-sats
- Almene boliger skal ikke rives ned, men fastholdes og udbygges, så lavindkomstgrupper har råd til at bo i København.

4. Nybyg skal leve op til best practice indenfor CO2-aftryk. Når der bygges nyt, skal blandede boligformer indtænkes

- Københavns Kommune skal reducere sin CO2-udledning fra boligsektoren med 40% inden 2029.

MENTAL TRIVSEL

Unges trivsel i balance

Vores drøm

- Vi drømmer om en by, hvor unge kan finde mening og leve et værdigt socialt liv.
- Vi drømmer om en by, hvor der er respekt for unges mentale helbred, og hvor unge ikke presses af samfundets struktur.
- Vi drømmer om tilfredsstillende og tillidsbaserede behandlingsforløb med den enkelte i fokus.

Vejledende principper

- Alle unge der kæmper med mental mistrivsel skal mødes af et tillidsbaseret system.
- Unge skal inddrages i beslutninger, der vedrører eget liv og egen behandling, i samarbejde med professionel hjælp.
- Det skal gøres nemmere at modtage hjælp som ung med mentale udfordringer.

Værdier

- Tillid
- Medejerskab
- Tilgængelighed

Anbefalinger

5. Et mere sammenhængende og velbalanceret offentligt system – flere faste sagsbehandlere og bedre kommunikation.

- Færre udskiftninger af sagsbehandlere og mere stabilitet. Opret indsats som skal reducere antallet af sager, hvor nye sagsbehandlere indtræder i forløbet med 20 % inden 2025.
- Opret en tværgående enhed for unge som mentalt mistrives, som har til opgave at skabe sammenhængende kommunikation mellem de offentlige siloer (fx jobcentre, borgerservice, psykiatri).
- Der bør udarbejdes et omfattende kommunikationsmateriale fx et mentalt sundhedspas (app), som giver tilgængelig oplysning omkring behandlingsmuligheder og -rettigheder, der er knyttet til unge der mentalt mistrives.

6. Flere midler til mental trivsel - og mindre pres i uddannelsessystemet

- I folkeskolerne skal min. 1 lærer pr. årgang have fuldført et kursus, der behandler nyeste viden om unges mentale trivsel, og som gør læreren i stand til at undervise/holde oplæg for elever og lærere.
- Uddannelsesinstitutionerne i København skal inden 2025 have tilknyttet en psykolog, der forstår unge menneskers livssituation.
- Erstat 7-trinsskalen med bestået/ikke bestået eksaminer for at modvirke pres. Københavnske uddannelsesinstitutioner skal eksperimentere med kun at benytte beståede/ikke beståede eksaminer og måle effekten på unges mentale trivsel.

Anbefalinger

7. Behandlingsgaranti for unge som mentalt mistrives

- Unge som mental mistrives skal have ret til behandlingsgaranti indenfor en rimelig tidsperiode.
- Ingen unge skal forgældes på grund af udfordringer med mental trivsel. Derfor skal studerende og unge under 25 skal have gratis hjælp til behandling af mental mistrivsel.

KLIMA

Medejerskab i Københavns grønne omstilling

Vores drøm

- Vi drømmer om et grønt og bæredygtigt København, der fremmer unges medejerskab i den grønne omstilling.
- Vi drømmer om en by med flere grønne byrum, stærkere grønne transportalternativer, større tilgængelighed af grønne fødevarer og bedre muligheder for genbrug.

Vejledende principper

- Det skal blive nemmere for borgerne at tage del i Københavns grønne omstilling i dagligdagen.
- Grønne byrum, grøn transport, grønne fødevarer og genbrug skal være mere tilgængelige i hverdagen.
- Den grønne omstilling i København skal ikke ske på bekostning af velfærden, men styrke den.

Værdier

- Medejerskab og frivillighed
- Tilgængelighed
- Velfærd

Anbefalinger

8. København skal gøres grønnere til gavn for klimaet og byboerne – bevar grønne områder og skab nye

- Nybyggeri skal opføres fx. på gamle industrigrunde, og grønne arealer skal fredes mod nybyggeri frem mod 2050.
- Erstat min. 100 parkeringspladser med grønne områder til rekreativt brug inden næste valgperiode.
- Plant et træ i byen for hver ny (netto-) tilflytter.

9. Alternativerne til biltransport skal styrkes – færre biler i København og billigere offentlig transport

- Inden 2030 skal priserne på offentlig transport reduceres med 30 %.
- Lokalområderne skal eksperimentere med en ugentligt bilfri dag, som bliver permanent fra 2025.
- I takt med at færre biler skal køre i København, skal infrastrukturen for cykler forbedres og transportmæssige "access points" på kanten af byen skal styrkes fx. med store parkeringshuse målrettet pendlere (fx. i Køge, Taastrup, Ballerup, Holte) før 2030.

Anbefalinger

10. En livsstil med genbrug og affaldssortering skal gøres nemmere – fejlsortering skal minimeres og borgernes viden skal øges

- Københavns Kommune skal gennem kommunikation og test sikre sig, at fejlsorteringen minimeres hvert år frem mod 2030. Fx. skal kun 5 % af Københavns borgere være forvirrede omkring sortering af hverdagsaffald i 2025.
- Opfør 1-2 genbrugsstationer/byttecentraler (som Vermlandsgade Genbrugsstation) i Københavns Kommune inden næste valgperiode.

11. Det bæredygtige madforbrug skal øges i offentlige institutioner

- Offentlige kantiner skal tilbyde flere grønne valgmuligheder. I 2030 skal CO₂-forbruget fra mad reduceres med 75 %.
- Madskundskab i folkeskoler skal i højere grad fokusere på klimavenlig mad.

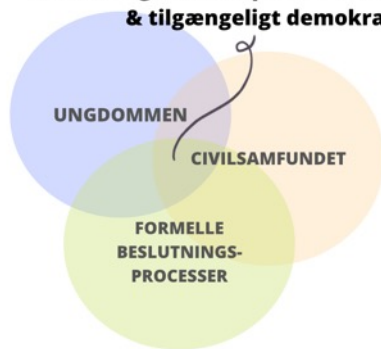
DEMOKRATISK DELTAGELSE

Unges medejerskab og engagement
i det lokale demokrati

**Et hverdagsnært, repræsentativt
& tilgængeligt demokrati**

Vores drøm

- Vi drømmer om et København, hvor unge føler demokratisk medejerskab og tilknytning til deres by.
- Vi drømmer om et København, hvor unge eksponeres for fællesskaber, inddrages i det lokale demokrati og føler sig hørt på det kommunale plan.

Vejledende principper

- Vi ønsker, at ungdomslivet lægger op til, at unge kan få og tage medejerskab i kommunen og demokratiet.
- Vi ønsker, at demokratiske processer er tilgængelige, hverdagsnære og ikke kun for politikere.
- Vi ønsker, at unge borgere bliver hørt, inddraget og inkluderet i Københavns udvikling, så unge har lyst til at deltage aktivt.

Værdier

- Medejerskab
- Tilgængelighed
- Deltagelse

Anbefalinger

12. Tilknytningen til samfundet og hverdagsdemokratiet skal styrkes i folkeskolen gennem forløb om samfundsengagement og eksponering til kulturfællesskaber og foreningsliv

- Der skal være flere snitflader mellem skoleelever og politikere, særligt udenfor valgkamp. I skoleåret 23/24 skal 70 % af 7.-9. klasser have mødt en ungdomspolitikker eller en fra politisk ungdomsorganisation.
- Læringsmål skal i højere grad fokusere på demokrati og deltagelse som en del af undervisningen. Fra skoleåret 22/23 skal 80 % af folkeskolerne have eksperimenteret med undervisningsformer, der træner elevernes demokratiske engagement.
- Folkeskolen skal inddrage lokalforeninger i undervisningen og inspirere til demokratisk tilknytning. I skoleåret 23/24 skal alle klasser, i mindst ét fag, have haft besøg af en lokalforening, lokal fagperson eller organisation.

13. Unge skal have flere platforme til at bruge og øve deres demokratiske stemme

- Indfør kommunale borgerforslag. Unge fra 15 år skal have mulighed for at stille kommunale borgerforslag, som ved 5.000 stemmer skal behandles i Borgerrepræsentationen.
- Gentænk lokaludvalgene, så unge inddrages og repræsenteres på lige fod. Lokaludvalgene skal omstruktureres, og skal bestå af 20 % unge (under 25 år), der roterer årligt. Frem mod 2026 skal Borgerrepræsentationen være i dialog med lokaludvalgene om unges repræsentation - og mindst 1 bydel skal i 2026 have eksperimenteret med at unge skal kunne stille op uden tilknytning til en forening.

Anbefalinger

14. Opret flere nære, tidsafgrænsede beslutningsprocesser hvor unge kan deltage fx. Ungeborgersamlinger eller et permanent Ungeborgerting

- Inden 2025 skal der mindst være 2 projekter i hver bydel (vedr. park, plads, arrangement eller lign.), hvor borgere er blevet inviteret via E-boks til at deltage i beslutningsproces.
- Der skal min. afholdes 3 borgersamlinger inden næste valgkamp. På sigt bør et ungeborgerting med roterende medlemmer implementeres fast som en del af den politiske beslutningsproces.

Opsamling af anbefalinger

BOLIGER

1. Indfør venteliste-samarbejde mellem alle almene boligorganisationer
2. Unge og andre lavtindkomstgrupper skal kunne modtage en højere ydelse i boligstøtte
3. Der skal skabes flere studieboliger, hvor huslejen matcher de studerendes SU
4. Nybyg skal leve op til best practice indenfor CO2-aftryk. Når der bygges nyt, skal blandede boligformer indtænkes

MENTAL TRIVSEL

5. Et mere sammenhængende og velbalanceret offentligt system – flere faste sagsbehandlere og bedre kommunikation
6. Flere midler til mental trivsel - og mindre pres i uddannelsessystemet
7. Behandlingsgaranti for unge som mentalt mistrives

KLIMA

8. København skal gøres grønnere til gavn for klimaet og byboerne – bevar grønne områder og skab nye
9. Alternativerne til biltransport skal styrkes – færre biler i København og billigere offentlig transport
10. En livsstil med genbrug og affaldssortering skal gøres nemmere – fejlsortering skal minimeres og borgernes viden skal øges
11. Det bæredygtige madforbrug skal øges i offentlige institutioner

DEMOKRATISK DELTAGELSE

12. Tilknytningen til samfundet og hverdagsdemokratiet skal styrkes i folkeskolen gennem forløb om samfundsengagement og eksponering til kulturfællesskaber og foreningsliv
13. Unge skal have flere platforme til at bruge og øve deres demokratiske stemme
14. Opret flere nære, tidsafgrænsede beslutningsprocesser hvor unge kan deltage

Bilag

Fakta

- **86.000** unge i alderen 16-24 år i Københavns Kommune modtog en invitation via e-Boks
- **804** unge tilmeldte sig
- **26** unge blev udtrukket til at deltage
- Lodtrækningen er stratificeret på baggrund af:
  - **Alder**
  - **Køn**
  - **Uddannelse**
  - **Herkomst**
- **572** samlede arbejdstimer i alt (26 deltagere x 22 t.)
Læring, rådslagning og udvikling af anbefalinger

Lodtrækning

Køn	Procent	Deltagere	Tilmeldte
Kvinde	53%	13	479
Mand	47%	11	303
Non-binære			12
Ønsker ikke at svare			10
	100%	24	804

Herkomst	Procent	Deltagere	Tilmeldte
To forældre født i DK	66%	16	478
Min. 1 forælder født udenfor DK	34%	8	321
Ved ikke/Ønsker ikke svare			5
	100%	24	804

Uddannelsesniveau	Procent	Deltagere	Tilmeldte
Folkeskole	33%	8	83
Gymnasial uddannelser	42%*	10	299
Erhvervsfaglig	8%*	2	25
Videregående	17%	4	387
Andet			10
	100%	24	804

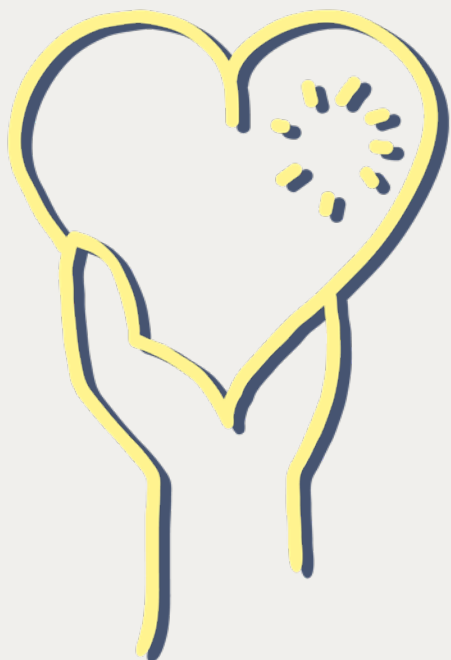
Alder	Procent	Deltagere	Tilmeldte
16-18 år	17%	4	101
19-21 år	29%	7	236
22-24 år	54%	13	467
	100%	24	804

* "Erhvervsfaglig profil" er blevet oversamlet fra 1 til 2 deltagere, mens "Gymnasial profil" er blevet undersøgt fra 11 til 10 deltagere.

NB. I tabellen fremgår 24 deltagere som er det oprindelige deltagerantal. 2 deltagere er efterfølgende tilføjet som oversættere (men som fuldgældige medlemmer)

Kernespørgsmål

Kernespørgsmålet er det overordnede spørgsmål, som Borgersamlingen om unges København vil besvare og komme med en overordnet vision for og anbefalinger til.

- **Hvad er det gode ungdomsliv i København?**
- **Hvilke udfordringer er vigtige for unge at løse sammen med byens politikere?**
- **Hvordan indgår unge meningsfuldt i byens demokrati?**

Processen

Fase 1: UDVIKLE

September

Invitationer og
lodtrækning

1. del: Borgersamling om unges København

Kickstart
14/09 kl. 17-20
Demokrati Garage

Aftensamling ★
30/09 kl. 17-20
Demokrati Garage

Workshop 1
09/10 kl. 10-17
Demokrati Garage

Fase 2: TESTE

Oktober/November (KV21)

Zoom-samling
28/11 kl.
18.30-20.30

Valgdebat
- og teste foreløbige anbefalinger
09/11 kl. 17-20
Ungdommens Demokratihuset

Valgfest
- og test af anbefalinger
16/11 kl. 17.30-18.30
Demokrati Garage

Fase 3: KVALIFICERE

November/December

2. del: Borgersamling om unges København

Workshop 2
27/11 kl. 10-17
Demokrati Garage

Lancering ★
9/12 kl. 16.30-17.30
Københavns Rådhus

Ekspertgruppen

Fra venstre:

Simon Lex Westergaard

Tenue Track Adjunkt, Antropologi, KU

Camilla van Deurs

Stadsarkitekt i København

Anna Asghari

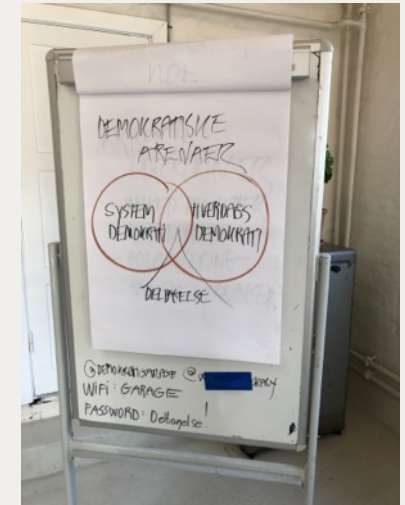
Direktør i Ungdomsbureauet

Maria Bruselius-Jensen

Lektor, Center for Ungdomsforskning

Ekspertoplæg

- **Astrid Aller**
Borgerrepræsentationen (SF)
- **Lars Weiss**
Overborgmester (S)
- **Camilla van Deurs**
Stadsarkitekt i København
- **Anders Blok**
Klima- og omstillingsrådet
- **Anne Gørlich**
Lektor ved Center for Ungdomsforskning
- **Zakia Elvang**
We Do Democracy / Demokrati Garage
- **Peter Rise**
Økonomiforvaltningen, Københavns Kommune

Deltagelse og arbejdstid

- **Deltagelse**

- 24 unge blev udtrukket ved stratificeret lodtrækning blandt 804 tilmeldte unge, for at skabe en repræsentativ sampling af byens unge. 2 ekstra unge blev udtrukket for at bistå med tolkning for to engelsktalende medlemmer, der var udtrukket blandt de 24.

- 25 ud af 26 deltagere mødte op til minimum én samling. Et enkelt medlem udeblev fra Borgersamlingen.

- 16 ud af borgersamlingens medlemmer deltog ved den sidste samling.

- Blandt deltagerne der mødte op til min. 1 samling var der et frafald på ca. 1/3 (25 mødte op til min. 1 samling, 16 deltog i sidste samling = 64 %). Frafaldet må betragtes som forventet ifht. målgruppen og processens varighed samt mødeform (hverdagsaftener og samlinger i weekenden).

- **Projektets arbejdstid - i alt 22 timer per medlem over 5 interaktioner**

Processen forløb over 4 måneder med fokus på læring, rådslagning og udvikling af anbefalinger